

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z GEOGRAFII

W KLASACH V-VIII W SZKOLE PODSTAWOWEJ.

**Wymagania edukacyjne i ocenianie z geografii w klasach: V, VI, VII, VIII
w szkole podstawowej.**

I. Składniki stanowiące przedmiot oceny:

1. Zakres wiadomości i umiejętności.
2. Rozumienie treści geograficznych.
3. Umiejętność zastosowania wiedzy.
4. Kultura przekazywania wiadomości.

II. Kryteria i skala ocen:

Celujący /6/

1. Uczeń opanował wiadomości ściśle naukowe, a ich zakres nie musi być szerszy niż wymagania programowe, potrafi treści wiadomości powiązać ze sobą w systematyczny układ.
2. Rozumie i wyjaśnia zjawiska bez ingerencji nauczyciela.
3. Samodzielnie i sprawnie posługuje się wiedzą dla celów teoretycznych i praktycznych.
4. Stosuje poprawny język, styl, swobodnie posługuje się terminologią naukową.

Bardzo dobry /5/

1. Uczeń opanował cały materiał programowy, logicznie kojarzy wiadomości ze sobą.
2. Właściwie rozumie uogólnienia i związki między nimi, samodzielnie wyjaśnia zjawiska.
3. Potrafi umiejętnie wykorzystać wiadomości w teorii i praktyce bez ingerencji nauczyciela.
4. Stosuje poprawny język, styl, poprawnie posługuje się terminami naukowymi, wypowiedzi są zgodne z wymaganiami przedmiotu.

Dobry /4/

1. Uczeń opanował materiał programowy, potrafi wiadomości powiązać związkami logicznymi.
2. Poprawnie rozumie uogólnienia i związki między zjawiskami oraz potrafi je wyjaśnić z niewielką pomocą nauczyciela.
3. Stosuje wiedzę w sytuacjach praktycznych z małym udziałem nauczyciela.
4. Nie popełnia błędów językowych, drobne usterki stylistyczne, język wypowiedzi umiarkowanie zwarty

Dostateczny /3/

1. Uczeń opanował materiał programowy, ograniczony do treści podstawowych, wiadomości podstawowe potrafi powiązać związkami logicznymi.
2. Dość poprawnie rozumie podstawowe uogólnienia oraz wyjaśnia ważniejsze zjawiska z pomocą nauczyciela.
3. Stosuje wiadomości dla celów praktycznych i teoretycznych przy pomocy nauczyciela.
4. Popełnia niewielkie i nieliczne błędy, wiadomości przekazuje w języku zbliżonym do potocznego, mała zwartość wypowiedzi.

Dopuszczający /2/

1. Uczeń nie opanował podstawowych wiadomości programowych, wiadomości są luźno zestawione.
2. Nie rozumie podstawowych uogólnień i nie potrafi wyjaśniać zjawisk.
3. Nie potrafi stosować wiedzy nawet przy pomocy nauczyciela.
4. Popełnia liczne błędy, ma nieporadny styl i trudności w wysławianiu się.

Niedostateczny /1/

1. Uczeń wykazuje rażący brak podstawowych wiadomości programowych, nie potrafi wskazać jedności logicznej między wiadomościami.
2. Wykazuje zupełny brak rozumienia uogólnień oraz kompletną nieumiejętność wyjaśniania zjawisk.
3. Zupełnie nie potrafi stosować wiedzy.
4. Popełnia bardzo liczne błędy, ma rażąco nieporadny styl oraz duże trudności w mówieniu językiem literackim.

Punktacja testów i sprawdzianów

0% - 30%	- niedostateczny,
31% - 50%	- dopuszczający,
51% - 70%	- dostateczny,
71% - 84%	- dobry,
85% - 94%	- bardzo dobry
95% - 100%	- celujący

III. Zasady poprawiania ocen.

1. Uczeń ma prawo jednorazowego poprawienia oceny ze sprawdzianu lub pracy klasowej w terminie uzgodnionym z nauczycielem, nie później jednak niż w ciągu dwóch tygodni od dnia oddania ocenionych prac. Nie przystąpienie do poprawy jest jednoznaczne z utratą możliwości poprawy.
2. Poprawie nie podlegają oceny z kartkówek i odpowiedzi ustnych.
3. Przy poprawianiu sprawdzianów lub ich pisanu w drugim terminie kryteria ocen nie ulegają zmianie, a otrzymana ocena zostaje wpisana do dziennika. Przy wystawianiu oceny końcowej bierze się pod uwagę obydwie oceny.
4. Jeżeli uczeń nie pisał pracy klasowej lub sprawdzianu, ma obowiązek poddać się tej formie sprawdzenia wiedzy w terminie wyznaczonym przez nauczyciela, nie później niż dwa tygodnie od momentu powrotu do szkoły.
5. Jeżeli uczeń nie przystąpi do sprawdzianu lub pracy klasowej w drugim terminie, nauczyciel ma prawo sprawdzić jego wiadomości bez uzgadniania terminu.
6. Uczeń pracuje w ciągu całego okresu na ocenę końcową - nie przewiduje się na koniec okresu dodatkowych sprawdzianów zaliczeniowych.
7. Uczeń ma prawo dwukrotnie w ciągu okresu zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nie dotyczy zapowiedzianych prac) bez konieczności podawania przyczyny. Ma jednak obowiązek zgłosić to przed lekcją. W przypadku nie zgłoszenia lub trzeciego nieprzygotowania uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.

IV. Sposoby oceniania.

1. Kontrola ustna:
 - odpytanie ucznia z ostatnich 3 tematów,
 - odpowiedzi w trakcie zajęć edukacyjnych.
2. Kontrola pisemna:
 - kartkówki z ostatnich 3 tematów / bez zapowiedzi /
 - testy osiągnięć z określonego działu lub części materiału / zapowiedziane z tygodniowym wyprzedzeniem /.
3. Działania praktyczne:
 - umiejętność posługiwania się mapą / biegłość w korzystaniu z niej /,
 - umiejętność posługiwania się przyrządami dydaktycznymi /m.in. globusem, kompasem, itp./,
 - umiejętność korzystania ze źródeł informacji geograficznej /czasopism geograficznych, książek popularnonaukowych , rocznika statystycznego, edukacyjnych programów telewizyjnych /.
4. Uczeń dokonywał będzie również samooceny.
5. Kryteria oceny.

6. Ocena semestralna z geografii wystawiona będzie jako średnia arytmetyczna ważona.

Współczynnik ważności oceny (W)		Ocena uzyskana
Grupa I	4	bardzo dobre wyniki w konkursach geograficznych sprawdziany
Grupa 2	3	kartkówki praca długoterminowa
Grupa 3	2	odpowiedź
Grupa 4	1	zeszyt ćwiczeń aktywność praca w grupie

Uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się:

Dysleksja, czyli trudności w czytaniu przekładające się często również na problemy ze zrozumieniem treści:

Dostosowanie wymagań w zakresie formy może nastąpić w klasach, gdzie programowo jest sprawdzanie opanowania tej umiejętności. Widząc trudności dziecka nauczyciel może odpytać go z treści na osobności, a nie przy całej klasie, nie ponaglać, nie krytykować, nie zawstydząć, nie mobilizować stwierdzeniami "jak się postarasz to będzie lepiej", nie zadawać do domu obszernych treści do opanowania. W klasach starszych problem jest bardziej złożony, gdyż opanowanie wiedzy opiera się na założeniu, że uczeń umie już sprawnie czytać i ta umiejętność rzeczywiście jest niezbędna. Uczeń ma, zatem niewielkie pole manewru. **Dysleksja nie daje możliwości obniżenia wymagań jakościowych.**

Polem do pracy dla nauczyciela będzie dbałość o rozwój sfery emocjonalnej takiego ucznia. Dydaktyka jest, bowiem bardzo ważna, ale jeszcze ważniejsze jest przygotowanie dziecka do radzenia sobie w życiu, a do tego dziecko potrzebuje wrażliwości, fantazji, ufności we własne siły i zdolności, niezależnie od tego, kim będzie.

Ogólne zasady postępowania z uczniem z dysleksją rozwojową:

1. **Kontrolować stopień zrozumienia samodzielnie przeczytanych przez z ucznia poleceń**, szczególnie podczas sprawdzianów (wolne tempo czytania, słabe rozumienie jednorazowo przeczytanego tekstu może uniemożliwić wykazanie się wiedzą z danego materiału).
2. Ze względu na wolne tempo czytania i pisania wskazane jest wydłużenie czasu pracy ucznia.
3. **Pisemne sprawdziany powinny ograniczać się do sprawdzanych wiadomości**, wskazane jest, zatem stosowanie testów wyboru, zdań niedokończonych, tekstów z lukami – pozwoli to uczniowi skoncentrować się na kontrolowanej tematyce, a nie na poprawności pisania.
4. **Wskazane jest preferowanie wypowiedzi ustnych**. Sprawdzanie wiadomości powinno odbywać się często i dotyczyć krótszych partii materiału. Pytania kierowane do ucznia powinny być precyzyjne
5. **Unikać wyrywania do odpowiedzi**. Jeśli to możliwe uprzedzić ucznia (na przerwie lub na początku lekcji), że będzie dzisiaj pytany. W ten sposób umożliwiamy dziecku przypomnienie wiadomości, skoncentrowaniu się, a także opanowanie zapięcia emocjonalnego często blokującego wypowiedź
6. **Dobrze jest posadzić ucznia blisko nauczyciela**, dzięki temu zwiększy się jego koncentracja uwagi, ograniczeniu ulegnie ilość bodźców rozpraszających, wzrośnie bezpośrednia kontrola nauczyciela, bliskość tablicy pozwoli zmniejszyć ilość błędów przy przepisywaniu

Symptomy trudności

- nieprawidłowe odczytywanie treści zadań tekstowych
- niepełne rozumienie treści zadań, poleceń
- trudności z wykonywaniem działań w pamięci, bez pomocy kartki
- problemy z opanowaniem terminologii
- błędne zapisywanie i odczytywanie liczb wielocyfrowych (z wieloma zerami i miejscami po przecinku)
- przestawianie cyfr (np. 56-65)
- mylenie znaków działań, odwrotne zapisywanie znaków nierówności
- trudności z zadaniami angażującymi wyobraźnię przestrzenną
- niski poziom graficzny wykresów i rysunków, nieprawidłowe zapisywanie łańcuchów reakcji chemicznych

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- naukę definicji, reguł wzorów rozłożyć w czasie, często przypominać i utrwalać nie wrywać do natychmiastowej odpowiedzi, przygotować wcześniej zapowiedź, że uczeń będzie pytany
- w trakcie rozwiązywania zadań tekstowych sprawdzać, czy uczeń przeczytał treść zadania i czy prawidłowo ją zrozumiał, w razie potrzeby udzielać dodatkowych wskazówek
- w czasie sprawdzianów zwiększyć ilość czasu na rozwiązanie zadań można też dać uczniowi do rozwiązania w domu podobne zadania
- uwzględniać trudności związane z myleniem znaków działań, przestawianiem cyfr, zapisywaniem itp.
- materiał sprawiający trudność dłużej utrwalać, dzielić na mniejsze porcje oceniać tok rozumowania, nawet gdyby ostateczny wynik zadania był błędny, co wynikać może z pomyłek rachunkowych
- oceniać dobrze, jeśli wynik zadania jest prawidłowy, choćby strategia dojścia do niego była niezbyt jasna, gdyż uczniowie dyslektyczni często prezentują styl dochodzenia do rozwiązania niedostępny innym osobom, będący na wyższym poziomie kompetencji.

V. Informowanie ucznia o wymaganiach edukacyjnych i sposobach oceniania.

Uczeń jest informowany o przedmiotowych zasadach oceniania przez uczącego nauczyciela na pierwszych zajęciach lekcyjnych z przedmiotu geografia.

Grażyna Reclaw

